

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Árg. 36 nr. 13

29. juni 2023

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleq
Nunatta Angalatitsiviani
iniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suli eqarfittut iniminniinermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppersaatitit malinnaavigalugit.

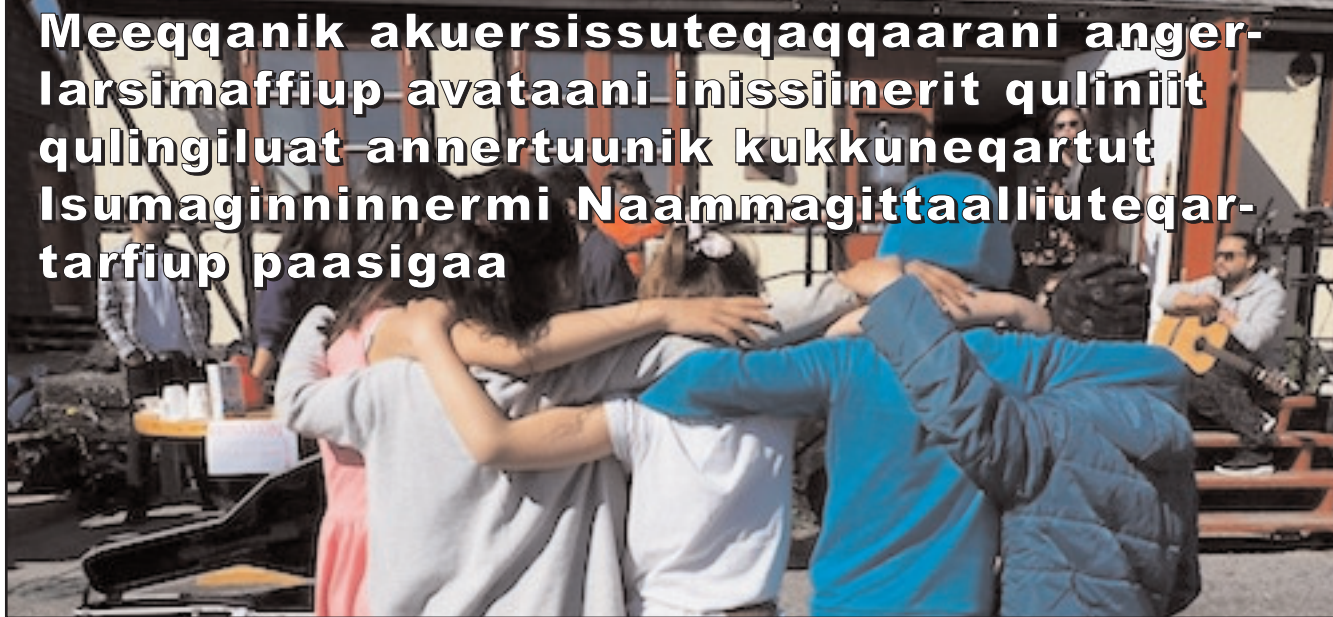
Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Meeqqanik akuersissuteqaqqaarani angerlarsimaffiup avataani inissiinerit quliniit qulingiluat annertuunik kukkuneqartut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup paasigaa

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 2022-p aallartinneraniilli Kommune Kujallermi Qeqertalimmilu meeqqanut akuersissuteqaqqaarani angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut angajoqqaaninggaanniit naammagittaalliutit qulit suliarisimavaat. Kommunit aalajangigaanni ataasiinnaq naammagittaalliuteqartarfiup isumaqatigisimavaa.

Kommune Kujalliup Kommune Qeqertallillu meeqqanik akuersissuteqaqqaarani angerlarsimaffiup avataanut inissinnermi suliaanni arlalinni annertuunik kukkussuteqartoqartarpoq.

- Pisortat sumiginnaaneranik oqarneq ingasappalussinnaavoq, kisiannili uani tamanna inernilunneqarsinnaasoq isumaqarpunga.

Bonnie Jensen, Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffiup avataanut inissisarneq aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pillugit ilisimatusarfimmi ilisimatusartoq, KNR-imut taama oqarpoq.

Allagaatinik takunnissinnaatitaanermi, KNR-ip pissarsiarisimasaani, atuarneqarsinnaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 2022-p aallartinneraniilli meeqqanut akuersissuteqaqqaarani angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut angajoqqaaninggaanniit naammagittaalliutit qulit suliarisimagai.

Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfik suuaq? magittaalliuteqartarfik isumaginnittoqarfiit allaffissornikkut

immikkoortortaqarfiini qullersaavoq.

Isumaginninnerup iluani kommunip oqalulluni allakkatigullu aalajangiussai pillugit, tamassumunnga ilanngullugu meeraq pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimagaangat, naammagittaalliuteqartarfiimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Piffissamilu tassani naammagittaalliutit suliani pineqartuni quliniit kommunip aalajangiinerini ataaseq naammagittaalliuteqartarfiup isumaqatigisimavaa. Suliat sinnerini aalajangiinerit allannortinneqarsimapput imaluunniit suliat annertuunik kukkuneqarmata suliareqqitassanngorlugit kommunimut utertinneqarsimapput.

”Suliat suliarineqarnerini kukkunerit annertuut”

Suliat suliarineqartuni quliniit marluk pillugit naammagittaalliuteqartarfiup toqqaannartumik kommunit isumaqatigisimanngilai aalajangiinerillu allannortissimallugit. Uani Kommune Kujallermi suliaq ataaseq aamma Kommune Qeqertalimmi suliaq ataaseq pineqarput.

Suliani arfineq-marluk naammagittaalliuteqartarfiup suliareqqitassanngortillugit kommunimut utertissimavai.

Suliani taakkunani arfineq-marlunni aalajangiinerit annertuumik amigaatilittut naammagittaalliuteqartarfiup nalilersimavai, aamma pisariaqanngitsumik aalajangiiffigineqarsimasut imaluunniit soq meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut ersarissumik taasisoqarsimannginneranik naliliivoq. Tassani Kujallermi suliat sisamat aamma

kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

6. juli 2023

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

13. juli 2023

Qeqertalimmi suliat pingasut pineqarput.

Inatsit malinneqarneq ajorpoq

Suliani arlalinni Kommune Kujalliuq suliami navianaat ilanngussimannigilaq imaluunniit aalajangiineq pillugu nalu-naarfiginnissimannigilaq, taakkunanilu naammagittaalliuteq-artarfik ”suliat suliarineqarnerini annertuumik kukkusoqarsimaneramik” naliliisimavoq.

Suliami ataatsimi angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarneranut nakuuserneq kommunip tunngavigitissimavaa, aalajangiinermili nalunaarut itisilerneqarsimannigilaq. Kommune Kujalleq aamma arlaleriarluni meeqqat piaartuumik akuersissuteqaaqaarani angerlarsimaffiup avataanut sooq inissinneqarnissaat nalilersimallugu tunuliaqusersimannigilaat.

Tamanna Kommune Qeqertalimmi aamma periuserineqarsimasooq takuneqarsinnaavoq.

Suliat ilaanni meeqqap atugarisaanik isumaginninnikkut misissuineq ingerlanneqarsimananiluunniit iliusissanik pilersaarusiortoqarsimannigilaq.

Kommunip aalajangiinninnermini aamma illuatungeriinnik tusarniaasimananiluunniit angajoqqaat allagaatinik takunnissinnaatitaanerak isummaminnillu annissisnaatitaanerak pillugit paasisitsisimannigilaq. Sulianik suliarinninnermi annertuumik kukkusoqarsimavoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik naliliivoq.

Bonnie Jensen naapertorlugu meeqqamik akuersissuteqaaqaarani angerlarsimaffiup avataanut inissiiniaraanni isumaginninnikkut misissuineq qitiutinneqartarpoq.

- Tamanna isumaqarpoq meeraq oqaloqatigineqartarneranik, ilaqtut oqaloqatigineqartarput, atuarfimmitt, politiiniit napparsimmavimmiillu uppersaasatit pingaarutillit attuumassuteqartullu aaneqartarput, taava taakkua toqqammavilugit naliliisoqartarpoq, Bonnie Jensen oqarpoq.

Kommune Qeqertalimmi suliami ataatsimi kommuni aamma allassimavoq meeqqap allap meeraq angajoqqaaminit annersarneqartartoq kalerriutigisimagaa.

Naammagittaalliuteqartarfik naapertorlugu, meeqqap nammineerluni nakuuserfigineqartarsimaneramik oqaaseqarsimaneramik allaqqasoqannigilaq, politiit aamma nalunaarutiginnittoqareernerata kingorna suliaq nangissimannigilaat.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik taamaamat uppersaateqartoqanninneranik naliliivoq tamannalu aalajangiinnermi atorneqarsinnaannigilaq.

Akuliunneq sakkortunerpaaq

Pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiineq ilaqutariinnut akuliunneruvoq sakkortunerpaaq.

2022-p aallartinneraniillu pinngitsaaliissummik meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik naammagittaalliutinik 18-nik pissarsisimavoq.

Naammagittaalliutit taakkunannga arfineq-marluk Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit akuerineqarsimannigillat, tamanna isumaqarpoq naammagittaalliutit suliarineqarsimannivinneranik. Itigartitsinnermi aallaavigineqarpoq kommunip nammineq suliaq tigoqqissimammagu, kommuni sulii aalajangiisimannigillat, aalajangiisoqarneraniit naammagittaalliornissamat killiliussaq sapaatip akunerinik arfinilinnik sivistussusillip qaangiussimanagera, ima-

luunniit inuup inuup alla sinnerlugu naammagittaalliornissamat pininnaatitaaffeqarsimannigipat pininnaassuseqartita-anginnera pissutaalluni.

Suliaq ataaseq suli suliarineqarpoq

Piffissami tassani Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup taamaasilluni naammagittaalliutit suliat qulit suliarisimavai.

Kommuneqarfik Sermersuumiit, Avannaata Kommunianiit Qeqqata Kommunianiilluunniit naammagittaalliutinik naammagittaalliuteqartarfik suliarinnissimannigilaq.

Sermersuumiilli ataaseq naammagittaalliutigineqarsimavoq Avannaaniillu sisamat, taakkuali Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit akuerineqarsimannigillat. 2022-p aallartinneraniilli Qeqqata Kommuniani pinngitsaaliissummik inissiisoqartoqarsimannigilaq.

Ilaqtariinnullu tamanna pinngitsoornagu kinguneritinnerarmat naammagittaalliutit suliarineqarsimasuni qulini kukunerit amerlavallaarujussuarput.

- Sulianik suliarinninnermi kukkusoqartartoq nalunngilara, kisianni eqqarsarpunga una ingasappallaartoq sakkortuumik akuliunnummat. Torsersumik tunngaveqartussaavoq, Bonnie Jensen oqarpoq.

Inatsit malinnigilaq

Bonnie Jensen naapertorlugu pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermi suliani kukkunernut pequtit arlalinninngaanniit aallaaveqarput.

Siullertut kommunit ilungersunartorsiornerarpai. Sulisut amerlassusaatigut pinnaasaqarfisalu tungaatigut ilungersunartorsiorput, isumaginninnermi siunnersortitut ilinniarsimasunik pissarsinissaq ajornakusoornarmat. Tamanna ilutigalugu Bonnie Jensen isumaqarpoq kommunit ilummut qivartariaqartartut pinngitsaaliissummik inissiinerit pineqartillugit.

- Qujanartumik taama amerlatigisunik pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarneq ajorpoq, taamaamat arlaatigut unitsinneqartarsimassapput, Bonnie Jensen oqarpoq.

Taanna naapertorlugu pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermi suliani kukkussutit annerpaat ilaat tassaavoq isumaginninnikkut misissuisoqarsimanniginnera.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut tamanna tunngavigineqartussaagaluarpormi.

- Uppersaasatillu taakku aaneqarsimannigipata aamma meeraq ilaqutariillu oqaloqatigineqarsimannigikkunik taava aalajangiinnermi tunngavigineqartoq amigarpoq, Bonnie Jensen oqarpoq.

Tamakkiisumik isigissagaanni kommunit kukkussutaani naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerit allannngortinngikkunigut kommunimut suliareqqitassannngortittarneri inatsimmi piumasaqaatigineqartut malinneqartanninneranik isumaqarpoq.

- Inatsit malinneqarneq ajorpoq. Tamannali piaarinerunngilaq, piffissakillionnermilli ersersitsivoq aamma immaqa inatsit atuuttumik piviusunngortitsinnaanninnermik ersersitsivoq, Bonnie Jensen naggasiivoq.

Ankenævn finder store fejl i 9 ud af 10 tvangsanbringelser

Siden startet af 2022 har Det Sociale Ankenævn behandlet 10 klager fra forældre, der har fået tvangsanbragt deres børn, i Kommune Kujalleq og Qeqertalik. Ankenævnet har kun blåstemplet en enkelt af kommunernes afgørelser.

Der er blevet begået betydningsfulde fejl i flere sager, hvor Kommune Kujalleq og Kommune Qeqertalik har tvangsanbragt børn.

- Det lyder hårdt, når man siger offentligt omsorgssvigt, men det mener jeg faktisk godt, man kan konkludere på baggrund af det her.

Sådan lyder det fra Bonnie Jensen, der forsker i anbringelser og døgninstitutioner i Grønland ved Ilisimatusarfik, til KNR.

En aktindsigt, som KNR har fået, viser nemlig, at Det Sociale Ankenævn siden starten af 2022 har behandlet 10 sager, hvor forældre har klaget over, at kommunen har tvangsanbragt deres børn.

Hvad er det sociale ankenævn

Det Sociale Ankenævn er den øverste administrative instans på det sociale område i Grønland.

Her kan man klage over kommunens mundtlige og skriftlige afgørelser på det sociale område, herunder når et barn er blevet tvangsanbragt.

Og ud af de 10 klagesager, der er blevet behandlet i perioden, har ankenævnet kun godkendt kommunernes afgørelser i én sag. I de resterende sager har man enten ændret afgørelsen eller sendt sagen tilbage til kommunen, hvor sagen skal genbehandles på grund af for store fejl.

”Væsentlige sagsbehandlingsfejl”

Ud af de 10 behandlede sager har ankenævnet været direkte uenig med kommunerne i to og har ændret afgørelserne. Det gælder for én sag i Kommune Kujalleq og én sag i Kommune Qeqertalik.

I syv af sagerne har ankenævnet sendt sagen tilbage til kommunen, som altså skal genbehandle dem.

I alle de syv sager har ankenævnet vurderet, at kommunernes afgørelser er meget mangelfulde, og at man ikke har begrundet afgørelserne i nødvendigt omfang eller anført klart, hvorfor barnet skulle tvangsanbringes. Det gælder for henholdsvis fire sager i Kujalleq og tre sager i Qeqertalik.

De lever ikke op til lovgivningen

I flere sager har Kommune Kujalleq slet ikke inddraget faren i sagen eller meddelt ham om afgørelsen, og her har ankenævnet vurderet, at der er blevet begået ”væsentlige sagsbehandlingsfejl”.

Kommunen har i en sag begrundet en tvangsanbringelse med en underretning om vold, som man har modtaget, men underretningen er ikke blevet uddybet i afgørelsen. Flere gange har Kommune Kujalleq heller ikke begrundet, hvorfor de vurderer, at børn har skulle akut tvangsanbringes. Samme mønster finder man i sager fra Kommune Qeqertalik.

I en af sagerne har kommunen ikke gennemført en socialfaglig undersøgelse af barnets trivsel eller udarbejdet en handleplan.

Kommunen har desuden ikke foretaget en partshøring forud for afgørelsen eller gjort opmærksom på forældrenes ret til aktindsigt eller udtaleretten. Der er her blevet begået alvorlige sagsbehandlingsfejl, vurderer Det Sociale Ankenævn.

Ifølge Bonnie Jensen er den socialfaglige undersøgelse

grundpillen, når man skal tvangsanbringe et barn.

- Det betyder, at man er inde og snakke med barnet, man er inde og snakke med familien, man indhenter vigtige og relevante dokumenter fra skole, politi og sygehus, og så træffer man en vurdering på baggrund af det, siger Bonnie Jensen.

I Kommune Qeqertalik finder man også en sag, hvor kommunen beskriver, at et andet barn har oplyst, at en forælder skulle have slået sit barn.

Ifølge ankenævnet står der dog ingen steder, at barnet selv skulle have udtrykt at være udsat for vold, mens politiet heller ikke er gået videre i sagen efter en anmeldelse. Det Sociale ankenævn har derfor vurderet, at der ikke er beviser for det, og at man derfor ikke kan bruge det i en afgørelse.

Den hårdeste indgriben

En tvangsanbringelse er den hårdeste indgriben, der kan foretages hos en familie. Sådan lyder det fra Bonnie Jensen.

Klager over tvangsanbringelser i det sociale ankenævn siden januar 2022

Siden starten af 2022 har Det Sociale Ankenævn modtaget 18 klager angående tvangsanbringelser.

Syv af klagerne er blevet afvist af Det Sociale Ankenævn, hvilket vil sige, at man slet ikke har behandlet klagen.

Afvisningerne kan skyldes, at kommunen af sig selv har genoptaget sagen, at kommunen endnu ikke har truffet en afgørelse, at klagefristen på seks uger efter afgørelsen er overskredet, eller hvis en person ikke har haft ret til at klage på vegne af en anden, fordi der ikke har ligget en fuldmagt.

En enkelt sag er stadig under behandling.

Det Sociale Ankenævn har dermed behandlet 10 klagesager i perioden.

Ankenævnet har ikke behandlet nogen klager fra Kom-

muneqarfik Sermersooq, Avannaata Kommunua eller Qeqqata Kommunua. Der har dog været en enkelt klage i Sermersooq og fire i Avannaata, men disse er blevet afvist i det Sociale ankenævn. Qeqqata Kommunua har ikke foretaget nogle tvangsanbringelser siden starten af 2022.

Og netop fordi det er den ultimative konsekvens for en familie, er de mange fejl i de 10 behandlede klagesager alt for høje.

- Jeg er klar over, der sker fejl i sagsbehandling, men det her, tænker jeg, er for meget, fordi det er sådan en voldsom indgriben. Så skal der bare være et ordentligt grundlag for det, siger Bonnie Jensen.

Lever ikke op til lovgivningen

Ifølge Bonnie Jensen skal årsagerne til fejlene i tvangsanbringelsessagerne findes flere steder.

Først og fremmest siger fejlene hende, at kommunerne er pressede. De er pressede på antallet af medarbejdere og på kompetencer, fordi det er svært at finde uddannede socialrådgivere. Når det er sagt, er hun dog også af den opfattelse, at kommunerne bliver nødt til at se indad, når det kommer til tvangsanbringelser.

- Så mange tvangsanbringelser er der jo heldigvis ikke, så der burde være en ekstra stopklods der, lyder det fra Bonnie Jensen.

En af de væsentligste fejl, hun hæfter sig ved i tvangsanbringelsessagerne, er der, hvor man ikke har foretaget en socialfaglig undersøgelse.

Den skulle nemlig være grundlaget for en tvangsanbringelse.

- Og hvis man ikke får indhentet de her dokumenter, og hvis ikke man får talt med barnet og familien, så har man et ufuldstændigt billede at træffe beslutningen på, siger Bonnie Jensen.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Alt i alt betyder de fejl kommunerne laver, og at ankenævnet enten ændrer afgørelserne eller lader kommunen genbehandle sager, at man ikke opfylder de krav, der står skrevet i loven.

- De lever ikke op til lovgivningen. Men det er jo ikke i ond vilje, det er simpelthen manglende tid og måske endda evner til at leve op til den gældende lovgivning, siger Bonnie Jensen.

Immikkut ilisimasalik isumaqatigiissitsiniarnisamut: Naalakkersuisut isumakuluutis-saqaaqat

Kuannersuarni aatsitassarsiulersaarneq unitsinniaanarlugu uranimut nutaamik inatsisiliortoqarsimasoq isumaqatigiissitsiniartartut nalilissappassuk, inatsisinik unioqqutitsilluni inatsisiliornerusimassaaq. Taamaammat Naalakkersuisut isumakuluutissaqaaqat, eqqartuussissuserisoq Poul Hauch Fenger isumaqarpoq.

Inuit Ataqtigiinnik qinersineq Kuannersuarni aatsitassarsiulersaarnerup unitsinneqarnissaanik qinersineruvoq.

Naalakkersuisut siulittaasuut, Múte B. Egede (IA), Inatsisartunut 2021-mi qinersinngilaattaa taama ersarissaa-voq. Inuit Ataqtigiit taamanikkut qinersinermi ajugaapput. Qinersinermiit qaammatit arfineq-pingasuinnaat qaangiummata, uranimut inatsisitaq atuutilerpoq.

Inatsisitaarlu taanna Energy Transition Mineralsip aatsitassarsiulersaarneranik unittoortitsivoq, piiarnialersaagaaami uranitaqarmata.

Taamaammat Energy Transition Mineralsip nunarput Danmarkilu Danmarkimi isumaqatigiissitsiniartartunut suliassanngortippai, suliarlu taanna aallartinneqangajalerpoq.

Suliaq taanna Naalakkersuisunik ajornartorsiortitsissaqisoq, immikkut ilisimasalik taavalu FN-imi EU-milu siornatigut inatsisilerituujusoq Poul Hauch Fenger isumaqarpoq:

- Annilaangassutissaqaaqat. Kalaallit Nunaanni naalakkersuisoqataagaluaruma isumakulutorujussuussagaluarpunga, taanna KNR-imut oqarpoq.

Tassa Energy Transition Minerals isumaqatigiissitsiniarnermi ajorsassaguni, taava Danmarkimiit nunatsinniillu milliardilikkuutaanik taarsiiffigeqqulluni aatsaat tamatuma kinalgorna eqqartuussivilersuiniarpoq.

Energy Transition Minerals isumaqatigiissitsiniartartunut suliassanngortitsinissamik taarsiiffigineqarnissamillu eqqar-

tuussivilersuinnissamik aarlerisaareereeraluarluni taavalu politikkernit assortorneqareeraluarluni aatsitassarsiornissamik qinnuteqartaarpoq.

Tamatuma saniatigut uranimik piiakkamik qaqqamut assaassuinnissamik aamma qinnuteqareerpoq. Qinnuteqaataa taanna Naalakkersuisut sulii suliarinngilaat.

Tassa piumasaqaataasunik tamanik naammassinnilluni, Energy Transition Minerals isumaqarpoq. Uranilinnik piiasaanissaq sulii inerteqqutaalinngitsoq misissuinnissamik akuersissuteqarnini peqqutigalugu uranimut inatsitakuersissutaanut sunniuteqanngitsoq, taamaammallu piiannissamik akuersissutitaarsinnaatitaalluni, aatsitassarsiutileqatigiiffik aamma isumaqarpoq.

Tassa aatsitassarsiutileqatigiiffik taanna piiannissamik ilumut akuersissutitaarsinnaatitaanersoq, isumaqatigiissitsiniartartut maanna nalilertussanngorpaat.

Eqqartuussivilersuinnermut taarsiullugu isumaqatigiissitsiniartartunut suliassanngortitsisoqarsinnaasarpoq, isumaqatigiissitsiniartartulli isumaqatigiinnngissutaasunik eqqartuussivittulli aqqiagiissitsiniartarput.

Isumaqatigiissitsiniartartut eqqartuussivinnut naleqqiukkaanillu tungeriik sulii inerneranut sunniuteqarnerusarput. Eqqartuussivilersuinnermimi naapertoqqissaagassanik najoqqutaqarlunilu malitassaqartarpoq. Taakkualu naapertoqqissaarlugit suliaq suliarissanerlugu illu tungeriik namminneq aalajangersinnaavaat.

Isumakuluutissaqaaqat

Aatsitassanullu naalakkersuisoq, Naaja Nathanielsen, Energy Transition Mineralsip nunatta aningaasaqarneranut sunniuteqarsinnaaqisumik taarsiiffigeqqulluni eqqartuussivilersuerrataannaanissaanik isumakulunnngilaq:

- Suliaq taanna suli nalunartoqaqimmat isumakulunnigilat. Isumakulunnissatsinnut pissutissaqarsorinngilara, taanna KNR-imut oqarpoq.

Aatsitassanut naalackersuisoqarfiup pisortaa, Jørgen Hammeken Holm, suliaq taanna pillugu aamma isumakuluppasingilaq. Tamanna siniuissutiginnikkini, taanna Politiken-imut oqarpoq.

Taakkuali isumakulunninnerat, Poul Hauch Fengerip paasiuminnaatsippaa:

- Inatsilerituummi Naalackersuisut inatsisitaamik akuersinissaannik kajumissaarisut ilagisimagaluarpannga aamma isumakulussimassagaluarpunga. Taakkumi aningaasarpasarnik maanna taarseeqquneqarput.

Eqqartuussissuserisoq Poul Hauch Fenger Kuannersuarni aatsitassarsiulersaarnermut arlaannaatigulluunniit attuumasuteqanngilaq.

Taanna FN-imi EU-milu siornatigut inatsilerituujuvoq, aamma nunat assigiinngitsut inatsisaat pillugit immikkut ilisimasaliullunilu isumaqatigiissitsiniartartunut suliasanngortitanik arlalinnik ilisimasaqarpoq.

Taannalu Naalackersuisut Kuannersuarni aatsitassarsiulersaarneq unitsissinnaaniassagamikku uranimut inatsisitaq akuersimagaat, tassa nunarput imummut suliffeqarfimmulluunniit ataasiinnarmut inatsisiliorsimarपालाartoq, immikkut ilisimasalik Poul Hauch Fenger isumaqarpoq.

Inatsit iluatsitaavallaarpasittoq

Ajugaanissartik ilimagigitsik inatsisinillu unioqutitsinatik inatsisiliorsimallutik, naalackersuisoqarfik isumaqarpoq. Taamatulli eqqarsarneq Naalackersuisut akornutigisinnagaat, Poul Hauch Fenger oqarpoq.

Kuannersuarnummi tunngatillugu uranimut inatsit iluatsi-

taavallaarpasittoq, taanna isumaqarpoq. Taamaattoqarsimasorlu isumaqatigiissitsiniartartut nalilerpassuk ajorluinnassaaq.

Inummummi suliffeqarfimmulluunniit ataasiinnarmut inatsisiliaasoq isumaqatigiissitsiniartartut eqqartuussiviulluunniit nalilerpassuk, inatsit taamaattoq inatsinik unioqutitsiluni atuutilersinneqarsimasutut isigineqartartoq, taanna nasuiaavoq.

Inuit Ataqaatigiinnit Kuannersuarni aatsitassarsiortoq-annginnissaa anguniagaraarput
Muté B. Egede 26.. februar 2021

- Inatsisip uuma Kalaallit Nunaanni politikikkut sammivileruttorfimmi naammassineqarnera nalaatsornerinnaanersoq immitsinnut aperaagut. Taava piviusut qissimigaarlugit tamaassimanavianngitsoq oqaannartariaqarpugut, Poul Hauch Fenger oqarpoq.

Aningaasaleerusuttut qimarraterataannaasut

Kuannersuarni aatsitassarsiulersaarneq pillugu suliaq una aningaasaleerusuttut tusaamanerlulersinnaavaat.

Suliarmi taanna aningaasaleerususinnaasut qimarratilersillugit ileqqunik qulalersitsinnaasoq, Poul Hauch Fenger isumaqarpoq:

- Kalaallit Nunanni inatsisiliortarneq politikikkullu aalangiisarnerit ima ippata, inatsisiliassat suliffeqarfutilinnut neriorsuutaareersut naammassineqaratik, taava aningaasalerujussuarusussinnaasut Kalaallit Nunaat alarsinnaavaat.

Erhvervskonferencer i Kommune Kujalleq 2023

I forbindelse med den kommende flytning af regional-lufthavnen fra Narsarsuaq til Qaqortoq i slutningen af 2025, har borgmester Stine Egede afholdt fire konferencer med erhvervslivet i kommunen.

Konferencerne har afsætt i at der på den korte bane strækker sig en tidshorizont fra i dag til etableringen af den nye regionale lufthavn i Qaqortoq i 2025, som vil betyde omfattende ændringer af trafikstrukturen, primært for passagertransport og luftfragt. På længere sigt, står kommunen overfor store usete offentlige og private investeringer, som følge af de kommende aktiviteter indenfor alle erhvervsområder. Grundlæggende omlægning af infrastrukturen i Kommune Kujalleq kommer til at berøre samtlige bosteder på alle måder.

Erhvervslivet har taget godt imod konferencerne, hvor der har været fokus på hvad der er vigtigst i den kommende erhvervsudvikling og hvilke forudsætninger deltagerne mener, der er nødvendige for en kommune i udvikling.

Nogle af de gennemgående temaer fra konferencerne er stabil arbejdskraft, effektiv infrastruktur, flere overnatnings- og bospisningsfaciliteter, øget samarbejde, mere rådgivning og mere produktudvikling.

Borgmester Stine Egede udtaler: ”Under møderne kom det

frem at, erhvervslivet ligger inde med indsigt og viden, som er tvingende nødvendigt at benytte sig af, hvis kommunen skal lykkes med at blive en kommune med masser af muligheder blandt andet indenfor turisme, fangst, fiskeri, landbrug, og aktivering og tiltrækning af arbejdskraft”.

Budskaberne fra konferencerne vil blive samlet i et dokument og brugt i det videre arbejde i de nedsatte arbejdsgrupper indenfor iværksætteri, turisme, fødevarer, mineralområdet og infrastruktur.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

LAD OS TA' PÅ FERIE SAMMEN

- Med Fly 'n sleep fra Qaqortoq kan du rejse billigt til København fra kun **1.995,-** DKK one-way.

Frem til den 24. september kan du ved at tage en overnatning i Narsarsuaq rejse billigt til København. Fly 'n Sleep i Sydgrønland gælder kun fra Qaqortoq, Narsaq og Nanortalik. Husk at du selv skal tilkøbe overnatningen i Narsarsuaq.

Inuussutissarsiorneq pillugu Kommune Kujallermi 2023-mi isumasioqatigiinnerit

Nunap immikkoortuani mittarfiup Narsarsuarmit Qaqortumut 2025 naalernerani nuusinissamut atatillugu borgmesteri Stine Egede kommunimi inuussutissarsiornermik ingerlatalinnut isumasioqatigiinnermik sisamanik ingerlatsivoq.

Ullumikkumiit kujataani, Qaqortumi 2025-mi mittarfittaanisamut attaveqaasersuutit annertuumik allannguiffiusussammata inuussutissarsiorneq pillugu isumasioqatigiinnerni suut aallarniissutaasinnaanerinik eqqartuiffippuit, pingaartumik inuit angallannerannut silaannakkullu assartuinnerut allannguutissat eqqartorneqarlutik. Ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu kommunimi pisortanit namminersortuniillu annertuumik maannamullu nalileruminaatsunik aningaasaliisoqassaaq, tamannalu inuussutissarsiorfissanik assigiinngitsunut suliassanik malitseqarumaartussamik. Kommune Kujallermi attaveqaasersuutit tunngaviumik allanngortinneritigut najugaqarfiit tamarmik sorpassuartigut attuallanqarumaarput.

Inuussutissarsiornermik ingerlatsisut isumasioqatigiinnerit tigulluarpaat, isumasioqatigiinnerni piffissami aggersumi inuussutissarsiornermik ineriartortitassat, kommunimilu ine-

riartortitsinissamut pisariaqartanut tunngatillugu peqataasut suut siunnerfigineraat qitiumik eqqartorneqarput.

Isumasioqatigiinnerni sammisat uteqqiasut tassaanerupput aalajaatsunik sulisoqarneq, pitsaasunik attaveqaasersuuteqarneq, akunnittarfiit neriniartarfiillu amerlanerusut, annertunerusumik suleqatigiinneq, siunnersuinerit annertunerusut kiisalu tunisassiassanik ineriartortitseqqiineq.

Borgmesteri Stine Egede ima oqarpoq: "Kommunerput takornariaqarnermi, piniarnermi, aalisarnermi, nunaateqarnermi, aallarnisaanermi kiisalu sulisussanik orniginarsaarnermi iluatsitsilluarnissaanut inuussutissarsiortut kommunitsinnut pingaaruteqarluiannartunik pillaqqissuusut ilisimasaqarlualtullu isumasioqatigiinnerni paasinarsivoq".

Isumasioqatigiinnerni oqariartuutit ataatsimut katersoriarlugit allanqassapput, tamatumalu kingorna aallarnisaanermi, takornariaqarnermi, nerisassiornermi, aatsitassanut tunngasuni aammalu attaveqaasersuutitut suleqatigiissitalianut suliassanngorlugit ingerlateqqinneqassallutik.

QAALAA FEERIALAARTA

Fly 'n sleep atorlugu Qaqortumiit Danmarkillu akornanni akikitsumik angalasinnaavutit, siumuinnaq taamaallaat 1.995,- DKK-niit.

Septemberip 24-ianut tungaanut Narsarsuarmi unnuillutit akikitsumik Københavniliarsinnaavutit. Fly'n'sleep nunatta kujataanit Qaqortumiit, Narsamiit aamma Nanertalimminngaanniit taamaallaat periarfissaavoq. Eqqaamallugu Narsarsuarmi unnuinerit nammineq immikkut pisiarissagaku.

Ivaaqqami angutinik unnuarsior- toqartanngitsoq Ingen mandlige nattevagter på Ivaaraq

Sulisut arnaannaat taamaallaat unnuarsior-tassasut, Ivaaqqami aqutsisut aalajangerpaat. Arnap innarluutilip siorna innarluutilinnut najugaqarfimmi ernineranik suliap kingorna taama iliuuseqartoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit suliap tataannartup misissorneq- arnera naammassigaa, tusagassiorfiup matuma qanittukkut ilisimatitsissutigaa, tassani arnaq innarluutilik 23-nik ukiulik Ivaaqqami Kujataani najugaqartoq ernivoq. Suliaq unnerluussisussaataitaasunut qanittukkut tunniunneqassaaq.

Ukiaanerani politii misissuinerisa saniatigut, Ivaaqqami sulisut aqutsisullu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik suleqatigalugu sukaterinissat assigiinngitsut oqaluuseraat. Najugaqartut inaanni igalaaliisoqarnissaanik sulisut siunnersuuteqartut, aqutsisut angajoqqaajusullu assiliivinnik nakkutilliissutinik ikkussisoqarnissaa periarfissatut oqaati- gaat.

Taakkuli tamarmik piviusunngortinneqanngillat.

Angutinik unnuarsior-toqartassanngitsoq

Ivaaqqami assiliivinnik nakkutilliissuteqanngilaq, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi pisortap Tina Evaldsenip oqarnera naapertorlugu inatsit taamaaliornis- samut periarfissaqartitsinngimmat.

Najugaqartut nammineq inuuneqarnissamat pisinnaatitaaffi- annut aamma taakku illersorneqarnissaannut inatsisitigullu isumannaatsuunerisa qulakkeerneqarnissaannut apeqqu- mut tunngasoq aamma taassuma ilisimatitsissutigaa.

Tamanna aamma matuni igalaalersuinnermut atuuppoq, Isu- maginninnermut Aqutsisoqarfimmi pisortaq, Sermitsiaq.- AG-mut allagaqarluni akissuteqarluni taama ilisimatitsivoq. Unnuarsior-tut marluusarnissaat piumasagaataajuaannarni- kuuvoq. Aqutsisullu aamma pisoq tunuliaqutigalugu suleqa- tigiiillutik unnuarsior-tartut suliaasaat naleqqussarsimavaat, taamaalillutik nakkutilliisoqartuaannarnissaanik qulakke- rinnittoqarpoq.

Sulisut arnat taamaallaat unnuarsior-tassasut, Ivaaqqami aqutsisut aamma aalajangerpaat.

Ledelsen på Ivaaraq har besluttet, at det kun er kvinde- lige medarbejdere, der har nattevagter. Tiltaget kommer i kølvandet på sagen om den multihandicappede kvinde, der fødte et barn på handicapinstitutionen sidste år.

Nærværende medie kunne for nylig oplyse, at Grønlands Politi har afsluttet efterforskningen af den grupovækkende sag fra sidste år, hvor en multihandicappet 23-årig kvinde der bor på Ivaaraq i Sydgrønland fødte et barn. Inden længe overdrages sagen til anklagemyndigheden.

Sideløbende med politiets efterforskning, som har stået på siden efteråret, har personalet og ledelsen på Ivaaraq i sam- arbejde med Socialstyrelsen drøftet forskellige stramminger. Mens personalet har foreslået, at der sættes vinduer i døre- ne til beboernes værelser, har ledelsen og forældre set over- vågningskameraer som en mulighed.

Men ingen af delene er blevet ført ud i livet.

Ingen mandlige nattevagter

Der er ikke opsat overvågningskameraer på Ivaaraq, da lov- givning ifølge socialstyrelseschef Tina Evaldsen ikke giver mulighed for dette.

Hun oplyser, at det det ligeledes er et etisk spørgsmål at sikre beboernes ret til et privatliv og sikre deres beskyttelse og retssikkerhed. Dette gælder også opsætning af vinduer i dørene, oplyser socialstyrelseschefen i et skriftligt svar til Sermitsiaq.AG.

Det har altid været et krav, at der skal være to nattevagter. Ikke desto mindre har ledelsen på baggrund af hændelsen i samarbejde med nattevagterne tilpasset arbejdsopgaverne således, at der sikres konstant opsyn.

Ikke nok med det har Ivaaraq's ledelse besluttet, at det kun er kvindelige medarbejdere, der har nattevagter.

Arctic Prime Fisheries sinneq- artoorluarpoq

Arctic Prime Fisheries leverer

Kalaallit Nunaanni aalisartitseqatigiiffik Islandimiumut piginnittumut qanimut attaveqartoq amigartooruteqareersimalluni 2022-mi 37 millioner koruunit missaannik sinneqartooruteqarpoq. Arctic Prime Fisheries nammineq aningaasaatinik amigartooruteqarfiusunik akiitsorpassuarnillu sulit artukkerneqarsimavoq.

Islandimiut suliffeqarfiat Utgerdarfelag Reykjavikur (UR) Gudmundur Kristjansson siuttoralugu 2013-imi Kalaallit Nunaanni aalisartitseqatigiiffimmut Arctic Prime Fisheriesimut (APF) aningaasaliisuteqarmalli, APF aningaasarsionermi aqussinnaalernissaanik tamaviaaruteqarsimavoq, Sermitsiaq taama allaaserisaqarpoq.

Aalisartitseqatigiiffimmili ineriartorneq 2022-mi ilorraap' tungaanut mumisinneqarpoq. Arctic Prime Fisheries akile-raarutit ilanngaatigereerlugit 37,6 millioner koruuninik sinneqartooruteqarluarpoq, ukiup siuliani 2,3 millioner koruuninik amigartooruteqarsimalluni.

APF-imi, Arctic Prime Gruppenimi aalisarnermik tunisasionermillu ingerlatseqatigiiffimmi, aqutsisuniippit Islandimi inuussutissarsiutinik ingerlatsisoq siuariartupilortoq Gudmundur Kristjansson siulersuisuni siulittaasutut aamma Hentzar Pedersen pisortatut. Taakkua 2022-mi naatsorsuutini allapput, ukiumi angusaq naammagisimaarnartuusoq.

Aqutsisut nalunaarutaanni aamma allassimasoqarpoq, siornerlatsinerneq pitsangorsaaneramik naammagisimaarnartunik suliaqartoqarsimasoq. Ukioq manna ingerlatsinerup patajaatsuunissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumilu ingerlatseqatigiiffimmit naammagisimaarnartumik angusaqqinnissaq ilimagineqarluni.

Arctic Prime pisumik pingaarutilimmik angusaqarsimavoq. Arctic Prime Fisheries 2022-mi 37,6 millioner koruuninik sinneqartooruteqarnermigut ukiumi qulingiluani aatsaat taama pitsaatigisumik angusaqarpoq. APF 2022-mi aningaasanik aatsaat taama amerlatigisumik kaaviiartitaqarpoq 368 millioner koruunit missaannik kaaviiartitaqarluni, 2021-mi 276 millioner koruunit missaannik kaaviiartitaqarsimalluni. Tamanna 90 millioner koruunit sinnerlugit

siuariarneruvoq.

Ingerlatseqatigiiffik 2017 aamma 2018 eqqaassanngikkaanni piffissami 2014-imit 2021-mut millioninik sinneqartoorutinik marlunnik kisitsisitalinnik tamaviaaruteqarsimavoq, taamaattumik ataatsimut katillugit aningaasarpasuarnik annaasaqartoqarsimavoq.

Den grønlandske fiskevirksomhed, der har tæt forbindelse til islandsk ejer, vender nu underskud til overskud på godt 37 millioner kroner i 2022. Arctic Prime Fisheries kæmper fortsat med negativ egenkapital og høj gæld.

Siden islandske Utgerdarfelag Reykjavikur (UR) med Gudmundur Kristjansson ved roret i 2013 investerede i grønlandske Arctic Prime Fisheries (APF), har APF bokset med at få styr på indtjeningen, skriver avisen Sermitsiaq.

Men i 2022 er udviklingen vendt i det grønlandske fiskeselskab. Arctic Prime Fisheries fik et pænt overskud efter skat på 37,6 millioner kroner mod et underskud på 2,3 millioner kroner året før.

Ledelsen for APF, Arctic Prime Gruppens fiske- og produktionsselskab, har den islandske erhvervskomet Gudmundur Kristjansson som bestyrelsesformand og Hentzar Pedersen som direktør. De skriver i 2022-regnskabet, at årets resultat er tilfredsstillende.

Af ledelsesberetningen fremgår det videre, at der sidste år er gennemført tilfredsstillende forbedringer af driften. I år ventes stabilitet i driften, så selskabet venter ligeledes et tilfredsstillende resultat.

Arctic Prime har passeret en milepæl. I 2022 leverede Arctic Prime Fisheries med overskuddet på 37,6 millioner kroner det bedste resultat i ni år. APF fik i 2022 en rekordomsætning på godt 368 millioner kroner mod godt 276 millioner i 2021. Det var en vækst på over 90 millioner kroner. Bortset fra 2017 og 2018 har selskabet i perioden 2014-2021 kæmpet med to cifrede millionunderskud, så samlet er der tabt masser af penge.

Borgmester om fejl i 5 ud af 6 tvangsanbringelser: Jeg er tilfreds med tallene

Kommune Kujalleqs sagsbehandling ved tvangsanbringelser har været meget mangelfuld i fem ud af seks klagesager siden 2022. Ifølge borgmester Stine Egede (IA) vil der altid ske fejl, når man har med mennesker at gøre.

Det Sociale Ankenævn har siden starten af 2022 behandlet seks sager fra Kommune Kujalleq, hvor forældre har klaget over, at kommunen har tvangsanbragt deres børn.

Ud af de seks sager har ankenævnet en enkelt gang været helt uenig med kommunen og ændret afgørelsen. I fire sager er der fundet så store fejl i sagsbehandlingen, at sagen hjemvises og kommunen skal behandle den på ny. Ifølge Det Sociale Ankenævn er afgørelserne i de fire sager nemlig ”meget mangelfulde”, og kommunen har ikke godt nok begrundet, hvorfor børnene skulle tvangsanbringes.

Her kan man klage over kommunens mundtlige og skriftlige afgørelser på det sociale område, herunder når et barn er blevet tvangsanbragt.

Alligevel ser Stine Egede (IA), borgmester i Kommune Kujalleq, dog lidt anderledes på det.

- Jeg er tilfreds med, at én sag ud af de syv klager er ændret. Resten er ikke ændret, siger borgmesteren.

Det er dog ikke fejl i den lette ende, som kommunen har lavet i de fire sager, der skal genbehandles.

I flere sager har Kommune Kujalleq ikke inddraget faren i sagen eller meddelt ham om afgørelsen, og her har ankenævnet vurderet, at der er begået ”væsentlige sagsbehandlingsfejl”.

Kommunen har i en sag begrundet en tvangsanbringelse

med en underretning om vold, som man har modtaget, men underretningen er ikke uddybet i afgørelsen. Flere gange har Kommune Kujalleq heller ikke begrundet, hvorfor de vurderer, at børn skulle akut tvangsanbringes.

Lovkrav

Stine Egede er positiv stemt overfor antallet af klager, fordi det ifølge hende er et lille tal i forhold til det samlede antal tvangsanbringelser.

- Set i bakspejlet hvor svært det har været at skaffe uddannet personale i socialområdet, tager jeg hatten af for, at personalet har gjort det så godt indtil nu.

- De fire sager, der bliver hjemvist, er i mine øjne ikke fordi, det er gjort forkert, men det er afgørelserne, der ikke er begrundet godt nok. Jeg er tilfreds med tallene, det må jeg sige, siger Stine Egede til KNR.

Det er dog direkte imod lovgivningen, når kommunen ikke begrundet en tvangsfjernelse, da der er krav om skriftlighed. Et lovkrav der er til, blandt andet for at forældrene kan se sort på hvidt, hvorfor deres børn er blevet taget fra dem.

Borgmesterens udtalelse står samtidig også i skarp kontrast til ombudsmandens årsberetning fra 2022. Her udtaler ombudsmanden, at kommunerne ikke reagerer, som de skal, når sager hjemvises fra ankenævnet.

”Det er mit indtryk, at kommunerne ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på, at Det Sociale Ankenævn ved en hjemvisning ophæver kommunens tidligere afgørelse, og at borgerne dermed står uden en afgørelse,” lyder det i beretningen.

Ser det ikke som fejl

Problemerne med manglende skriftlighed og begrundelser

er heller ikke nyt i Kommune Kujalleq.

I 2021 udsendte ombudsmanden en beretning, der blandt andet fortæller om store udfordringer i kommunerne på anbringelsesområdet.

"Jeg kan ikke frigøre mig fra den tanke, at de politisk ansvarlige i de enkelte kommunalbestyrelser måske ikke har tilstrækkelige forståelse for, hvor udfordrede forvaltningerne er," skriver ombudsmanden i sin beretning.

Ombudsmanden har desuden efter kommunalvalget i 2021 skrevet til alle landets borgmestre, inklusive Stine Egede, om problemer i sagsbehandlingen.

Stine Egede fortæller, at hun er bevidst om, at kommunen er presset på mandskab. Det gælder både på antallet af sagsbehandlere og antallet af uddannede socialrådgivere.

Men til trods for ankenævnet vurderinger, er hun ikke overbevist om, at der er begået reelle fejl i de fire sager, som kommunen skal genbehandle.

- Når man mangler personale, så sker der fejl. Jeg vil ikke se det som fejl, at sagerne er sendt tilbage til kommunen for at gøre afgørelserne tydeligere, siger Stine Egede.

Hun finder det dog beklageligt, at der er afgørelser, hvor grundlaget ikke er beskrevet godt nok.

- Jeg er ked af, at begrundelser ikke er grundige. Det er jeg oprigtig ked af for barnet og forældrene. Det vil jeg understrege, lyder det fra borgmesteren.

Flere socialrådgivere

Det har da også været en presset socialforvaltning, lyder det fra Stine Egede. Man har i lang tid manglet personale og uddannede socialrådgivere til at lave sagsbehandling. Men det er ifølge borgmesteren ikke i lige så høj grad tilfældet siden efteråret i 2022.

- Der er indberetninger om børn, der mistrives. Og så sker det desværre, at man er nødt til at handle her og nu, og måske ikke har fordybet sig i forhold til den skriftlige del

af sagsbehandlingen. Det har været vores store svaghed. Nu har vi hentet en masse folk udefra, siger hun.

Ifølge Stine Egede skulle sagsbehandlerne fremover få bedre mulighed for at lære af deres fejl gennem nye tiltag i kommunen.

Alligevel vil hun dog ikke garantere, at der kommer færre fejl ved tvangsanbringelser i fremtiden.

- Jeg kan jo kun håbe. Jeg ved, at alle gør deres bedste. Selv den socialrådgiver, som ikke har skrevet afgørelsen tydeligt nok, gør sit bedste, siger Stine Egede.

- Der, hvor der er mennesker, vil der altid ske fejl.

Når man læser de her tal, kan man jo tænke, om der er børn, som er fjernet på et forkert grundlag. Kan du udelukke det?

- Når jeg ikke kender sagerne, kan jeg slet ikke udtale mig om det.

Men stoler du så nok på din forvaltning til at kunne sige, at du ikke regner med, at de har anbragt på et forkert grundlag?

- Det vil jeg ikke udtale mig om. Jeg tør ikke udtale mig om noget, som jeg kan få tilbage igen om fire uger. Men selvfølgelig stoler jeg på min forvaltning og personalet, slutter borgmester Stine Egede.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag 08.00 - 17.00

Lørdag 08.00 - 13.00

Søndag 08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00

Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Borgmesteri allamut inissiinermik suliat naammagittaalliutaasut tamangajammik kukkuneqarnerannut: Kisitsisit saqqummiussat naammagisimaarpakka

Kommune Kujalliap allamut inissiinermik suliaani 2022-mi naammagittaalliutigineqartuni arfiniliusuni tallimat kukkuneqasut erserpoq. Inuit suliaat kukkuneq-artuaannartartut, borgmesteri Stine Egede oqarpoq.

Meeqqat allamut inissitat angajoqqaavisa Kommune Kujalliap suliarinninneranik naammagittaalliutaat arfinillit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 2022-p aallartinneranili naliliiffigai.

Tamatuma saniatigut naammagittaalliut alla ataaseq tunuartippaa.

Tamakku paasissutisani pissarsiarisatsinni erserpoq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup Kommune Kujalleq naliliiffigisamini arfiniliusuni ataatsimut tunngatillugu isumaqatiginngilluinnarmagu, suliami tassani aalajangiineq allannortippaa. Sulianimi taakkunanga sisamat kukkuneqaqimmata kommunimut suliareq-qitassanngorteqqippai. Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi naapertorlugu suliani sisamani allamut inissiinermut tunngasuusuni aalajangiinerit tunngavilersorneqarnerat naammaginangillat.

Isumaginninnerup iluani kommunip oqalulluni allakkatigullu aalajangiussai pillugit, tamassumunnga ilanngullugu meeraq pingitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimagaangat, naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Taamaakkaluortoq Kommune Kujalliap borgmesteriata, Stine Egedep (IA), suliat taakkua allatulaq isigai.

- Suliavut pillugit naammagittaalliutini katillutik arfineq-marluusuni ataatsimi aalajangiinerup taamaallaat allannortinneqarnera naammagisimaarpara. Sinnerini aalajangiinerit allannortinneqanngillat, borgmesteri oqarpoq.

Sulianili sisamat kukkuneqangaatsiarmata kommunimut suliareqqitassanngortinneqarput.

Kommune Kujalleq ataataasunik suliat ilarpaaluini peqataatitsinanilu suliat qanoq aalajangiiffigineqarnerannik ataataasunut ilisimatitsisimangimmat, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliat taakku kukkuneqasutut nalilerpai.

Nakuusernermik nalunaart Kommune Kujalliap allamut inissiinermi suliami tunngavilersuutigisimagini aalajangiinnermi itisilersimangimmagu suliaq taanna naammagittaalliutigineqarpoq. Aamma meeqqanik allamut inissiilertornermi arlalinni tunngavilersuisimangilaq.

Inatsisitigut pisussaaffiusoq

Naammagittaalliutit amerlassusai Stine Egedep naammagisimaarpai, taakkuami allamut inissiinerit amerlassusaannut naleqqiullugit amerlagisassaangitsut taanna oqarpoq.

- Isumaginninnermut immikkoortortaqarfippit ilinniarsimasunik sulisussarsiorniapiloorikuunera eqqarsaatigalugu sulisut maannamut naammassisaqarluarsimanerannik nersorpakka. Suliat sisamat tunngavilersorneqarsimanginnerat suliareqqitassanngortinneqarnerannut pequtaammat kukkuneqartutut isiginngilakka. Taamaammat kisitsisit saqqummiussat naammagisimaarparakka, Stine Egede KNR-imut oqarpoq.

Borgmesterip oqaasii Ombudsmandillu 2022-mi ukiumoor-tumik nalunaarutaalu akerleriilluinnarput. Kommunimmi Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik suliareqqitassanngortitsereraangat pisussaaffigigaluarlugu qisuariartanngitsut, Ombudsmandi oqarpoq.

- Uanga paasisara unaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliamik suliareqqitassanngortitsilluni

utertitsinerata kommunip siusinnerusukkut aalajangiinera-
nik atorunnaarsitsisuunera innuttaasullu taamaalilluni aala-
jangiivigineqarnissamik utaqqiinnalersimanera kommunit
naammattumik eqqumaffiginngikkaat, nalunaarummi allaq-
qavoq.

Kukkuneqartutut isiginngilakka

Kommune Kujalleq allamut inissiinerit ilarpassuini aalajan-
giinernik allagaataateqannginnermik taakkunanilu tunngavi-
lersuisimanninnermik aatsaat ajornartorsiuteqalinnigilaq.

Kommunit allamut inissiinnermik sulianik suliarinninnermik
ajornartorsiuteqangaatsiartut, Ombudsmandi 2021-mi ukiu-
moortumik nalunaarummini ilaatigut allappoq.

- Kommunalbestyrelsini ataasiakkaani politikkikkut akisus-
saasut ingerlatsiveqarfimminni qanorpiq ajornartorsiuteq-
artiginerminnik immaqa naammattumik paasinnissi-
manninnerannik isuma iperaruminaatsippara, Ombuds-
mandi taamani nalunaarummini ilaatigut allappoq.

Kommunit tamarmik sulianik taamaattunik suliarinninner-
mik ajornartorsiortut, Ombudsmandip nunatsinni kommunit
borgmesterii tamarmik, aamma Stine Egede, kommunimut
2021-mi qinersinereermermi allaffigai.

Kommune Kujalleq sulisussaalatsisoq qularinnigivikkini,
Stine Egede oqarpoq. Tassa suliarinnittartut isumaginnin-
nermilu siunnersortitut ilinniarsimasut uani pineqarput.

Suliereqqitassanngortitalli sisamat Isumaginninnermi
Naammagittaalliuuteqartarfiup kukkuneqangaatsiarnerara-

luarai, taakku kukkuneqarujussuanngitsut Stine Egede isu-
maqarpoq.

- Sulisussaalatsinermi kukkusoqartarpoq. Suliat taakku
tunngavilersorneqaaqqullugit sulareqqitassanngortinneqar-
mata kukkuneqartutut isiginngilakka, Stine Egede oqarpoq.
Sualli ilaat naammaginngitsumik tunngavilersorneqarsin-
manerat ajuusaarnaraa.

- Erseqqissumik tunngavilersorneqarsimannnginnerat ajuu-
saarsarnarpoq. Meeqqamut taassumalu angajoqqaavinut
ajuusaarnaqaaq. Taama oqartariaqarpunga, borgmesteri
oqarpoq.

Isumaginninnermi siunnersortit amerlanerusut pisa- riaqartinneqartut

Isumaginninnermut ingerlatsivimmi aamma ilungersuasooq-
arsimasooq, Stine Egede oqarpoq. Isumaginninnermi suliaq-
artussanik sulisunik isumaginninnermillu siunnersortitut
ilinniarsimasunik piffissami sivisuumi amigaaqartoqarsin-
mavoq. Borgmesterilli oqarnera naapertorlugu tamanna
2022-mi ukiakkut qaffasissusaatullu qaffasitsiginngilaq.

- Meeqqat atugarliortut pillugit nalunaarutiginnittoqarpoq.
Taamaattoqartillugulu ajornaraluartut erngerumik iluuseq-
artoqartariaqartarpoq, immaqalu suliamik isumaginninnermi
allakkatigut suliasartaani itisiliisoqarpallaarani. Tamanna
sanngiiffingaaatsiarsimavarput. Maanna avataaniit sulisus-
sarpassuaqalerpugut, taanna oqarpoq.

Stine Egedep oqarnera naapertorlugu suliamik isumagittut
kommunimi suliniut nutaaq aqutugalugu kukkunitik manna
ilinniarfigisinnaalerulissavaat.

Taamaakkaluartorli pinngitsaaliissummik inissiinnermi kuk-
kunerit ikinnerulissanersut qulakkeerlugu oqaatigisinna-
angilaa.

- Neriutugiinnarsinnaavara. Nalunngilara tamarmik
sapinngisaminnik suliaqarput. Isumaginninnermik siunners-
sorti aalajangiinnermik erseqqissumik allagaqarsimanngit-
soq sapinngisaminik aamma suliaqarpoq, Stine Egede oqar-
poq.

- Inoqarfinni kukkuneqartuaannassaaq.

*Kisitsisit uku atuaraanni meeqqat allamut inissinneqarsin-
masut kukkusumik tunngaveqartumik inissinneqarsimaner-
soq eqqarsartoqarsinnaavoq. Tamanna pinngitsortissin-
naaviuk?*

- Suliat ilisimasaqarfiginnigikkukkit oqaaseqarfigisinna
anngilluinnarpakka.

*Kisianni ingerlatsiviit tatilluarlugu kukkusumik tunngaveq-
artumik inissiisoqarsimanngitsoq oqaatigisinnaaviuk?*

- Tamanna oqaaseqarfigisinnaanngilara. Sapaatit akunneri
sisamat qaangiuppata utertinneqarsinnaasut pillugit oqa-
seqarfigisinnaanngilakka. Kisianni ingerlatsiviga sulisullu
soorunami tatigaakka, borgmesteri, Stine Egede naggasii-
voq.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningssteknik	El butik

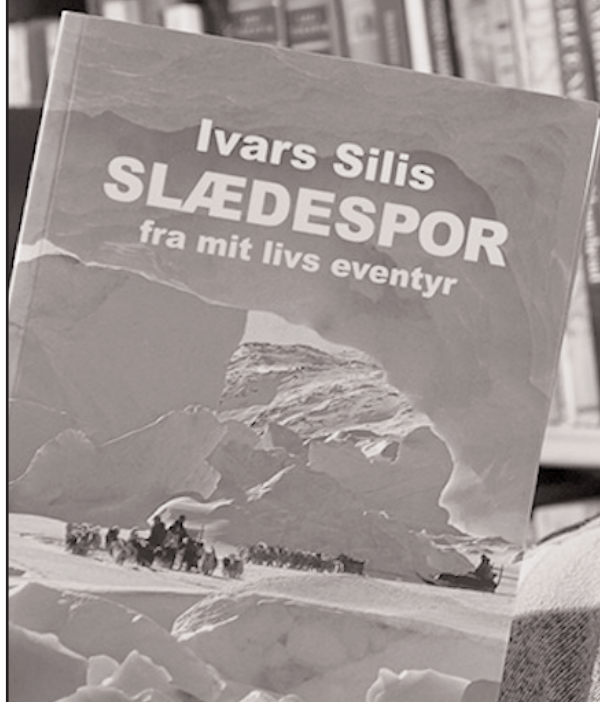
Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatoq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.
tlf. 483500
Vagttlf.: 494530

Tag med Silis på eventyr

Eleonora Johansen, for tiden bosat i København, anmelder Ivars Silis' nyeste bog "SLÆDESPOR fra mit livs eventyr".

Forlag: Koustrup og Co. 304 sider, pris ca. 300 kr.

Som de nysgerrige væsner vi er har mange af os lyst til at vide mere om visse personers oplevelser og interessante liv. Vi i Qaqortoq kender alle Silis, som han kaldes her, han er så letgenkendelig når han går sine daglige ture i byen.

Forfatteren og fotografen, der har passeret de firs er still going strong, og nu har samfundskritikeren, der modigt råber op om alle mulige urimeligheder i landet, skrevet sin selvbiografi.

Bogen "SLÆDESPOR fra mit livs eventyr" blev lanceret i marts i Det Grønlandske Hus i København hvor forfatterens familie og store omgangskreds overværede trommesang fra Thule, lettisk korsang og hørte en oplagt forfatter fortælle om bogen.

Sine memoirer har Silis tilegnet ikke kun sine børnebørn, men alverdens børnebørn, som skal overtage hvad bedste-forældre efterlader, og ja, som han skriver 'Det er ikke lige kønt alt sammen'.

Men bogen beskriver meget andet end menneskeskabt global opvarmning, miljøsvineri og rovdrift på ressourcer. Forfatteren bolttrer sig oplagt på 304 sider med punktnedslag fra et langt livs erfaringer. Der er drama og spænding for alle pengene, og hver eneste kapitel slutter med en slags faktaboks der bringer de enkelte emner helt up-to-date, så

man kan tage et kapitel ad gangen med ind i vores hektiske, digitale verden eller også gøre som jeg, blive grebet og læse det hele ud i en køre.

Næppe overraskende starter bogen med Silis' barndom som flygtning fra Letland i Danmark. En robust lille familie, mor og søn, som må klare sig i det nye land. Man læser om en arbejdsom barndom og ungdom i en række muntre københavnerier. Fliden har fulgt ham lige siden, og har sat sine synlige spor i form af en stribe dokumentarfilm, fotoværker, udstillinger, reportager i internationale magasiner og som debatoplæg i aviser m.m. En del har handlet om ulandsproblemer i Afrika og Sydamerika, men langt det meste om Arktis og om Grønland, her er han på hjemmebane.

Forfatteren fortæller medrivende i er blomstrende frispreg, uden at forfalde til eder og forbandelser. Han mestrer dialogen, metaforer, ordsprog og vendinger og overrasker med nye ordkonstellationer. Humøret fejler heller ikke noget. Sprogligt er bogen ren nydelse.

Indholdsmæssigt er bogen en perlekæde af begivenheder, tilfældige eller planlagde. Vi er til fest hos en afrikansk konge med 72 hustruer og isbjørne ånder forfatteren i nakken.

Som øjenvidne beretter Silis om udviklingen langs hele kysten, fra Qaanaaq og ned til Kap Farvel, fra vest til Nordøstgrønland. Fra små øde bygder til de større byer.

Man sidder i København og læser om det allerkoldeste nord

hvor Silis boede i lange perioder, man gyser på slædeture i skruelis indtil man kigger ud og der er plus 25 grader her.

Silis beskriver samfund og individer med stor indlevelse og empati, men også med samfundsrevserens skarpe blik. Alligevel bliver der også plads til romantikken, som han gavmildt deler med læseren. Han fortæller om sit møde med sin kone gennem mange år, Aka Høegh og om hendes store familie. Amor er på spil og Silis beskriver det smukt – læs det selv på side 166.

Bogen er en blanding af saglig dagbog og anekdoter fra et

levet liv. Silis søger indsigt og navnlig udfordringer, som de allerfleste af os vil takke nej til fordi vi mangler de sidste procenter mod og eventyrlyst og åbenhed.

Målgruppen er vel et nordisk publikum, men også meget relevant for grønlandske læsere som bl.a. møder SUME og mange andre kendte navne i bogen og som gør én klogere på historiske begivenheder der fører til det moderne Grønland.

Vidste du at Silis har udgivet 18 bøger? Læs dem, bliv underholdt og noget klogere.

699.-

SOUL 200 TELT

2-pers. Lille letvægtstelt perfekt til vandreturen. Teltet kan stilles op på 7 min. Vægt: 2017 gram. Sammenfoldet Mål: L52 x Ø15 cm. (Best. nr. 9759654)

599.-

AOTROM 5 LIGGEUNDERLAG

Det letteste og mindste liggeunderlag med luftkanaler. Vægt 410 gram. Sammenpakket. Mål: L15 x Ø8 cm. (Best. nr. 9759657)

449.-

TRANGIA GRYDESÆT

Trangia 25-1. Består af vindskærm, to gryder, pande/låg, spritbrænder og pakrem. (Best. nr. 9632085)

109.-

BALMORAL

Trebenet foldestol med bærestrop. Vægt 500g. (Best. nr. 9747064)

99.-

DRIKKEFLASKE

0,7 liter. Med dobbelt vægge, så den holder det koldt længere. Ass. Farver. (Best. nr. 2354146)

Tilbuddene gælder fra torsdag d. 29. juni til lørdag d. 8. juli 2023. Der gælder forbehold for pris- og aligtilsenninger, trykfejl og udsolgte varer samt forsinkede leverancer. Så længe lager haves.

Akit pitsassuit aviitsinni takoriakkit imaluunniit nittartagarput alakkaruk www.STARK.gl

Se de stærke priser i vores avis eller besøg vores hjemmeside på www.STARK.gl

STARK Qaqortoq
Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUNAAT

Medlem af CSR Greenland

Permien & Permien

I samarbejde med

COMBY

SERVICE IS A PRIORITY

Vi tilbyder internet til både private og erhverv.

til følgende månedlige priser:

Privat "Op til" pakke

10/2 mbit

599 kr.

30/5 mbit

699 kr.

30/30 mbit

899 kr.

Oprettelse: 2.200kr.

Erhervs "Op til" pakke

30/30 mbit

1.349 kr.

50/50 mbit

2.199 kr.

100/100 mbit

2.899 kr.

Oprettelse: Spørg om priser, da det variere

Canon

Vi tilbyder også leje af MFP maskiner

Hvis interesse eller ved spørgsmål, så enten ring på +299 49 45 85 eller skriv til info@permien.org